

blev der indsat en Bestemmelse i § 1 om, at de private Husholdninger, der hjemmeslagede Faar og Geder til eget Forbrug, er undtagne fra Bekendtgørelsens Bestemmelser, og dette var det eneste Punkt, der gav Anledning til Bemærkning. Jeg erindrer ikke Ordlyden, men jeg ved, at de faldne Udtalelser gik ud paa, at de Herrer derefter ikke havde noget at bemærke til Udkastet og heller ikke skønnede, at det var nødvendigt under Hensyn til Sagens Hast at forelægge den for Landbrugsudvalget.“

Dette meddelte Kontorchef Helsted mig. Det var altsaa foranlediget ved en Udtalelse fra mig, om det ikke var rigtigt, at denne Bekendtgørelse, forinden den udgik, forelagdes for Landbrugsudvalget, at han henvendte sig til de to Medlemmer, som var Repræsentanter ved denne Sags Behandling. De gennemgik Sagen og erklærede derefter, at det ikke var nødvendigt, at denne Sag forelagdes i Detailler for Landbrugsudvalget. Derefter udstedte jeg den saaledes fra alle Sider godkendte Bekendtgørelse. Denne Bekendtgørelse og en følgende Bekendtgørelse om Destruktion af Affaldsfedt paalægger en Forpligtelse for Producenterne til at aflevere disse Varer til Centraler, og i Bekendtgørelserne er der ved samme Lejlighed fastsat Maksimalpriser paa disse Varer.

Det er disse Kendsgerninger, som jeg mener, det er nødvendigt at have for Øje, naar man vil have Venstres Betænkning i Dag i den rette Belysning. Ved tre Lejligheder er der udstedt saadanne Bekendtgørelser om Afleveringspligt, ved hvilke den Mand, der er Venstres Ordfører i Dag, har medvirket. Af disse Bekendtgørelser har den ene utvivlsomt maattet vække den største Opmærksomhed i hele Landet, idet den omfatter Aflevering af Byg fra den ene Landbruger for at sætte den anden Landbruger i Stand til at have Foderkorn i et vanskeligt Øjeblik, og en helt ny Statsinstitution oprettedes i den Anledning. Ingen kan have undgaaet at bemærke denne Bekendtgørelse. Hvis nogen havde den mindste Tvivl om Lovligheden af Fremgangsmaaden, maatte man have forventet, at der var fremkommet Udtalelser om det den Gang. Det samme maatte man have forventet, da en anden Bekendtgørelse om Talg og Aflevering af Affaldsfedt fremkom, og man maatte saa meget mere have ventet det, som der var en Lejlighed for Rigsdagen til at udtale sig om dette Spørgsmaal, en Lejlighed, som gaves direkte ganske kort Tid efter, at de to sidste

Bekendtgørelser angaaende Afleveringspligt var udstedte. Disse to Bekendtgørelser var udstedte den 26. Oktober og den 9. November 1917. Den 7. December vedtog Rigsdagen paa mit Forslag at forhøje Straffen for Overtrædelse af Loven af 7. August 1914. Hvis nu nogen som helst, et enkelt Medlem eller et Parti, havde ment, at jeg i de forløbne Maaneder i Foraaret 1917 og i Efteraaret 1917, i Oktober og November Maaned, ved at paabyde Aflevering af forskellige Varer havde handlet udenfor den Bemyndigelse, som var givet i Loven, saa er det dog lidet troligt, at man var gaaet med til at forhøje Bøderne for Overtrædelse af disse Bestemmelser i den Grad, som det den Gang skete, idet Bemyndigelsen gik ud paa, at man kunde forhøje Bøden til det dobbelte af det, som var indvundet ved Forordningens Overtrædelse.

I Belysning af disse Kendsgerninger kan jeg ikke anse det af Venstre i Dag i Betænkningen udtalte som Udtryk for nogen stærk Overbevisning, men derimod maaske som Udtryk for, hvad man i Øjeblikket finder det hensigtsmæssigt at fremsætte.

Jeg skal derefter vende mig til selve Sagens Realitet, om hvilken Partiet Venstre i Betænkningen udtaler, at hverken efter Indholdet af eller Forudsætningen for Loven af 7. August 1914 har Ministeren den hertil fornødne Bemyndigelse, nemlig til at paabyde Aflevering til en af ham fastsat Pris. Under sine meget afdæmpede Bemærkninger i Dag udtalte Ordføreren for Venstre (Jørgen Jensen) en hel Del Betragtninger om Vanskeligheden ved Ekspropriation, hvor der var Tale om en Vare, som var paa mange Hænder, og disse Bemærkninger var utvivlsomt rigtige. Disse Bemærkninger peger ogsaa paa et for dette Forholds Forstaaelse væsentligt Punkt, idet Ekspropriationsbegrebet i Almindelighed tager Sigte paa Ekspropriation af en hos den enkelte forekommende Vare, medens man derimod, hvor der bliver Tale om en almindelig Pligt, ikke anvender Ekspropriationsbestemmelsen eller-begrebet. Der er nu, forekommer det mig, ingen Tvivl om, efter hvad Venstre hævder, at Staten har en Ret til at fastsætte Afleveringspligt til en af Staten fastsat Pris. Derom er der ingen Tvivl, og dette er jo ogsaa Indholdet af den Lov, som vi vedtager i Dag. Staten fastsætter en Pris og forlanger Aflevering af Varen, og den saaledes af Staten fastsatte Pris erkendes altsaa at være grundlovs-mæssig fuld Erstatning. Der er heller ingen Uenighed imellem os om, at jeg